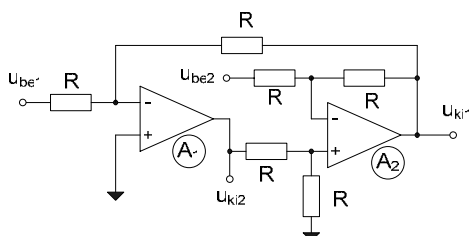

Vizsgapéldák
2010. 06. 14.

1. Ismertesse a véges erősítéssel és véges bemeneti ellenállással rendelkező műveleti erősítővel felépített fázist nem fordító alapkapsolás visszacsatolt erősítését, ha az erősítő átviteli függvényében egyetlen pólus van (kapsolási rajz, az ideális erősítés értéke, a visszacsatolt erősítés értéke, a visszacsatolt erősítés Bode-diagramja)!

2. Határozza meg az alábbi kapsolás paramétereit!

a.) $\frac{u_{ki1}}{u_{be1}} = ?$, A_1 és A_2 ideális, $u_{be2} = 0$,

b.) $\frac{u_{ki2}}{u_{be2}} = ?$, A_1 és A_2 ideális, $u_{be1} = 0$,

$A_1(p) = \frac{A_0}{(1 + p/\omega_0)}$, $A_0 = 2 \cdot 10^4$, $\omega_0 = 10$ rad/s,

c.) $\frac{u_{ki1}}{u_{be1}}(p) = ?$, $A_1(p)$, A_2 ideális, $u_{be2} = 0$,   d.) $U_{ki1H} = ?$, ha A_2 ideális, $U_{off2} = 1$ mV.

Megoldások:

a.) $u_{ki1} = -u_{be1} \frac{R}{R} \rightarrow \frac{u_{ki1}}{u_{be1}} = \underline{\underline{-1}}$;

b.) Mivel $u_{be1} = 0$ és az $u_{ki1} = -u_{be1} = 0$, $\Rightarrow u_{ki2} = u_{be2}$, $\Rightarrow \frac{u_{ki2}}{u_{be2}} = \underline{\underline{1}}$;

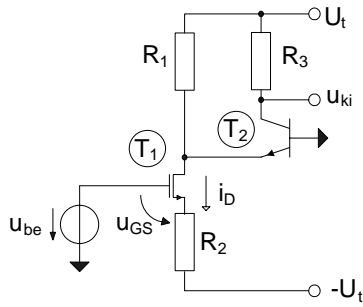
c.) $\frac{u_{ki1}}{u_{ki2}} = 1$; $\frac{u_{ki1}}{u_{be1}} = (-1) \frac{H}{1+H}$; $H = \frac{1}{2} A_1(p)$, $\frac{H}{1+H} = \frac{H_0}{1 + \frac{p}{\omega_p}}$; $H_0 = \frac{A_0}{2} = 10^4$;

$\frac{u_{ki1}}{u_{be1}}(p) = 1 \cdot \frac{10^4}{1 + 10^4} \cdot \frac{1}{1 + \frac{p}{\omega_p}}$; $\omega_p = (1 + \beta A_0) \omega_0 \cong 10^5$ r/sec;

d.) $U_{ki1} = U_{ki2} + 2U_{off2}$; $U_{ki2} = -\frac{U_{ki1}}{2} A_0$; $\Rightarrow U_{ki1} = -\frac{U_{ki1}}{2} A_0 + 2U_{off2}$;

$U_{ki1} \left(1 + \frac{A_0}{2} \right) = 2U_{off2} \Rightarrow U_{ki1} = \frac{2U_{off2}}{1 + \frac{A_0}{2}} \approx \frac{2mV}{10^4} = \underline{\underline{0,2 \mu V}}$;

3. Számítsa ki az alábbi kapcsolás munkapontját és kisjelű paramétereit!

T₁: n-csatornás növekményes MOS FET, $U_p = 4\text{V}$,

$$I_{D00} = 8\text{ mA}, \quad i_D = I_{D00} \left(\frac{u_{GS} - U_p}{U_p} \right)^2,$$

T₂: n-p-n tranzisztor, $\beta_2 = B_2 = \rightarrow \infty$, $U_{BE0} = 0,6\text{ V}$,

$U_t = 10\text{ V}$, $R_1 = 10,6\text{ k}\Omega$, $R_2 = 2\text{ k}\Omega$, $R_3 = 5\text{ k}\Omega$,

a.) $I_{D0} = ?$,

b.) $I_{E0} = ?$,

c.) $\frac{u_{ki}}{u_{be}} = ?$, $S = 2\text{ mS}$, $r_d = 26\ \Omega$,

d.) $\Delta I_{E0} = ?$, ha $\Delta T = 20\text{ C}^\circ$ (csak T₂ nyitófeszültsége változik).

Megoldások:

$$a.) \quad U_{GS} = |-U_t| - I_{D0} \cdot R_2, \quad I_{D0} = I_{D00} \left(\frac{|-U_t| - I_{D0} \cdot R_2 - U_p}{U_p} \right)^2 = I_{D00} \left(\frac{|-U_t| - U_p}{U_p} \right)^2 = 8 \frac{(10 - 4 - 2I_{D0})^2}{16}.$$

$$4I_{D0}^2 - 26I_{D0} + 36 = 0, \quad I_{D012} = \frac{26 \pm \sqrt{676 - 576}}{8} = \frac{26 \pm 10}{8}, \quad I_{D01} = 4,5\text{ mA}; \quad I_{D02} = \underline{\underline{2\text{ mA}}};$$

$$b.) \quad U_{R1} = U_t + U_{BE0} = 10,6; \quad I_{R1} = \frac{U_{R1}}{R_1} = \frac{10,6}{10,6} = 1\text{ mA};$$

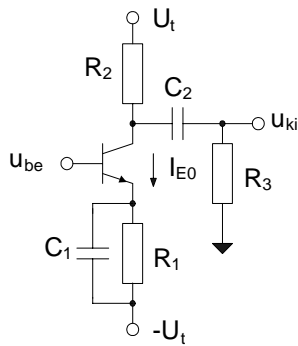
$$I_{E0} = I_{D0} - I_{R1} = I_{D0} - \frac{U_{R1}}{R_1} = I_{D0} - \frac{U_t + U_{BE0}}{R_1} = I_{D0} - \frac{U_t}{R_1} - \frac{U_{BE0}}{R_1} = 2 - 1 = \underline{\underline{1\text{ mA}}}; \quad \rightarrow r_d = 26\ \Omega$$

$$c.) \quad \frac{U_{ki}}{U_{be}} = - \left(\frac{S}{1 + SR_2} \right) \cdot \left(\frac{R_1}{R_1 + r_d} \right) \cdot R_3 = - \left(\frac{2 \cdot 10^{-3}}{1 + 2 \cdot 10^{-3} \cdot 2 \cdot 10^3} \right) \cdot \left(\frac{10600}{10626} \right) \cdot 5000 = -0,0004 \cdot 0,997 \cdot 5000 \cong \underline{\underline{-2}};$$

d.)

$$\Delta U_{BE0} = \frac{dU_{BE0}}{dT} \Delta T = -40\text{ mV}; \quad \Delta I_{R1} = \frac{\Delta U_{BE0}}{R_1} = \frac{-40(\text{mV})}{10,6(\text{k}\Omega)} = -3,7\ \mu\text{A}; \quad \Delta I_{E0} = -\Delta I_{R1} = \underline{\underline{3,7\ \mu\text{A}}};$$

4. Határozza meg az alábbi áramkör kivezérelhetőségét!

$$U_t = 15 \text{ V}, \quad U_m = 1 \text{ V}, \quad A = 1, \quad I_{E0} = 2 \text{ mA}$$

a.) $U_{ki}^+ = ?$, $C_1 \rightarrow \infty$, $C_2 \rightarrow \infty$, nyitóirányú vezérlés

b.) $U_{ki}^- = ?$, $C_1 \rightarrow \infty$, $C_2 \rightarrow \infty$, záróirányú vezérlés

c.) $U_{ki}^+ = ?$, $C_1 \rightarrow \infty$, C_2 helyett rövidzár van a kapcsolásban, nyitóirányú vezérlés

d.) $U_{ki}^+ = ?$, $C_1 = 0$, $C_2 \rightarrow \infty$, nyitóirányú vezérlés

$$R_1 = 5 \text{ k}\Omega, \quad R_2 = 5 \text{ k}\Omega, \quad R_3 = 5 \text{ k}\Omega,$$

Megoldások:

a.) $U_{ki}^+ = ?$, ha $C_1 \rightarrow \infty$, $C_2 \rightarrow \infty$

$$U_{CE0} = U_t + |-U_t| - I_{E0}(R_1 + R_2) = 30 - 2 \cdot 10 = 10 \text{ V}; \quad U_{ki}^+ = U_{CE0} - U_m = 10 - 1 = \underline{\underline{9 \text{ V}}};$$

b.) $U_{ki}^- = ?$, ha $C_1 \rightarrow \infty$, $C_2 \rightarrow \infty$

$$U_{ki}^- = I_{E0}(R_2 \times R_3) = 2(5 \times 5) = \underline{\underline{5 \text{ V}}};$$

c.) $U_{ki}^+ = ?$, ha $C_1 \rightarrow \infty$, C_2 rövidzár

$$U_t' = U_t \frac{R_3}{R_2 + R_3} = 15 \frac{5}{10} = 7,5 \text{ V}; \quad R_C' = R_2 \times R_3 = 2,5 \text{ k},$$

$$U_{CE0} = U_t + |U_t'| - I_{E0}(R_C' + R_1) = 22,5 - 2 \cdot (2,5 + 5) = 22,5 \text{ V} - 15 \text{ V} = 7,5 \text{ V}$$

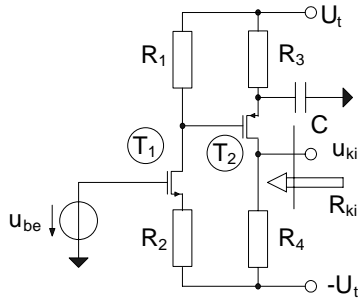
$$U_{ki}^+ = U_{CE0} - U_m = \underline{\underline{6,5 \text{ V}}}$$

d.) $U_{ki}^+ = ?$ ha $C_1 = 0$, $C_2 \rightarrow \infty$,

$$U_{CE0} = U_t + |U_t| - I_{E0}(R_1 + R_2) = 30 - 2 \cdot 10 = 10 \text{ V};$$

$$U_{ki}^+ = (U_{CE0} - U_m) \frac{R_C'}{R_C' + R_1} = (10 - 1) \frac{2,5}{2,5 + 5} = \frac{9}{3} = \underline{\underline{3 \text{ V}}}$$

5. Határozza meg az alábbi kapcsolás frekvenciafüggő paramétereit!

T_1 : n-csatornás MOS FET, $S_1 = 1 \text{ mS}$,
 T_2 : p-csatornás MOS FET, $S_2 = 1 \text{ mS}$,
 $U_t = 10 \text{ V}$, $R_1 = 10 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 4 \text{ k}\Omega$,
 $R_3 = 4 \text{ k}\Omega$, $R_4 = 10 \text{ k}\Omega$,

- a.) $\frac{u_{ki}}{u_{be}} = ?$, $C \rightarrow \infty$,   b.) $\frac{u_{ki}}{u_{be}}(p) = ?$, ha
 $C = 10 \mu\text{F}$, a pólus és a zérus értéke,
 c.) Az átviteli függvény Bode-diagramja?
 d.) $R_{ki} = ?$

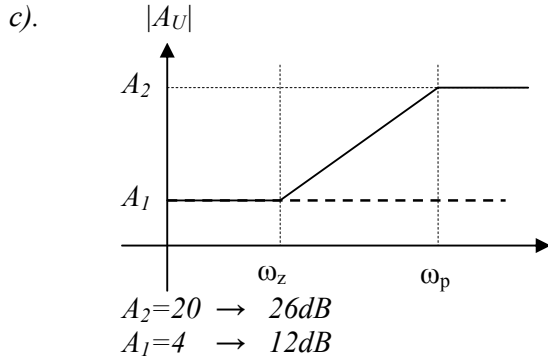
Megoldások:

a.)
$$\frac{u_{ki}}{u_{be}} = \left(-\frac{R_1}{\frac{1}{S_1} + R_2} \right) \cdot (-S_2 R_4) = \left(-\frac{10}{5} \right) \cdot (-10) = \underline{\underline{20}};$$

b.)
$$\frac{u_{ki}}{u_{be}}(p) = \left(-\frac{R_1}{\frac{1}{S_2} + R_2} \right) \cdot \left(-\frac{R_4}{\frac{1}{S_2} + \frac{R_3}{1 + pR_3C}} \right) = \left(-\frac{R_1}{\frac{1}{S_2} + R_2} \right) \cdot \left(-\frac{R_4}{\frac{1}{S_2} + R_3} \right) \cdot \frac{1}{1 + S_2 R_3} \cdot \frac{1 + pR_3C}{1 + p \frac{1 + R_3C}{1 + S_2 R_3}} =$$

$$= 20 \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1 + pR_1C}{1 + p \frac{1 + R_1C}{1 + S_1 R_1}} = 4 \cdot \frac{1 + pR_1C}{1 + p \frac{1 + R_1C}{1 + S_1 R_1}};$$

$$\omega_z = \frac{1}{R_3 C} = \frac{1}{4 \cdot 10^3 \cdot 10^{-5}} = \underline{\underline{25 \text{ r/s}}}; \quad \omega_p = \frac{1 + S_2 R_3}{R_3 C} = \frac{5}{4 \cdot 10^3 \cdot 10^{-5}} = \underline{\underline{125 \text{ r/s}}};$$

d.) $R_{ki} = R_4 = \underline{\underline{4 \text{ k}\Omega}}$,